

PO SPALIO VÉLIAVA

LKP Rokiškio rajono k-to ir rajono DŽD Tarybos organas

1955 m. rugpjūčio mėn. 28 d., sekmadienis ♦ Kaina 15 kp.

Eina nuo 1950 metų

Nr. 69 (505)

Laiku atlikti žiemkenčių sėjų

Laiku atlikti žiemkenčių sėjų yra gausaus ateišančių metų derliaus latdas. Rajono kolūkliai ir MTS turi išnaudoti visas galimybes tam, kad ši svarbi ir atsakinga kampanija būtų pravesta geriausiais agrotechnikos terminais. Tik ten, kur žiemkenčiai bus pasėti laiku ir į gerai paruoštą dirvą, bus padėti tvirti pagrindai naujam derliui gauti.

Ellėje rajono kolūkių šis uždavinys yra teigiamai įvertintas ir sekmingai sprendžiamas. Štai, „Jauniosios gvardijos“ kolūkyje pūdymai paruošti visu 100 procentu. Ir, reikia pastebeti, kad paruošti kokybiškai, prisilaikant agrotechnikos taisyklę. Didelis nuopelnas tame yra ir Panemunėlio MTS mechanizatoriai, kurie nepagalėjo jėgų pūdymui išdirbimui. Rytoj kolūkyje prasideda masinė rugių sėja.

Vienas pirmųjų rajone pradėjo žiemkenčių sėjų „Duo-kliškio“ kolūkis. Vykdamas rugių sėjų eilinė sėjamajai, gerai dirba traktorininkas Vladas Petuškinas. Sekmingai sėja rugius „Ragelių“ kolūkyje Rokiškio MTS mechanizatorius Antanas Girėnas. Sparčiai sėja rugius Karolio Poželės, „Žvaigždės“, „Atzalyno“ ir kitų kolūkiai.

Minėtų kolūkių vadovali, žemės ūkio specialistai ir eiliniai kolūkiečiai, teisingai įvertinę savalaikio žiemkenčių sėjos atlikimo reikšmę, vieningai išlūjungė į pūdymų paruošimo ir sėjos darbus.

Atskirų kolūkių laimėjimai negali mūsų patenkinti. Ne šandien tai ryti visuose rajono kolūkuose prasidės masinė žiemkenčių sėja. Bet ne visi kolūkliai jai kaip reikiant pasiruošę. Kuo, vykdžiu, galima patelsinti „Naujo gyvenimo“ kolūkio vadovų apsilieidimą, kurie uždelsė pūdymų paruošimą ir žiemkenčių sėjai? Mažai dėmesio į pasiruošimą žiemkenčių sėjai ir savalaikį jos atlikimą skiria „Tarybų Lietuvos“ ir „Pergalės“ kolūkiai.

Seminaras profesinių sajungų darbuotojams

Respublikos Kultūros darbuotojų profesinės sajungos respublikinis komitetas organizavo 5 dienų seminarą profesinės sajungos rajoninių komitetų pirminkinkams. Seminaro metu buvo išnagrinėta visa ellė įvairių klausimų, susiję su profesinių sajungų darbo pagerinim-

mu vietose. Seminaro dalyviai buvo perskaitytos pašaltos: „Darbo teisė“, „Darbo užmokestis“, „Socialinių draudimų“, „Politinių masinių ir kultūrinių darbas profesinės sajungos narių tarpe“ ir etė klt.

(TIESA),

TARYBŲ LIETUVOS

DIDINA KIAULIENOS GAMYBA

AKMENĖ, rugpjūčio 24 d. (ELTA). Stalino vardo žemės ūkio artelės kolūkiečiai didina kiaulienos gamybą. Kiaulės, kurias peni kiauliniukės S. Kristinaitė, A. Vegnerienė ir M. Griglenė, per parą vidutiniškai priauga po 500–550 gramų.

Kolūkis kiekvienam šimtui hektarų ariamos žemės nuo 1954 m. spalio 1 d. jau pagamino po 10 centnerių kiaulienos.

Vien iš kiaulių ūkio kolūkis šiemet gaus apie 300 tūkstančių rublių pajamų.

Statybinė medžiaga iš nendrių

KLAIPĖDA, VIII. 25 d. (ELTA). Kuršių marių pakraščiuose gausu nendrynu. Statybos treste Nr. 5 koletyvas pradėjo naudoti nendres kaip statybinę medžią.

Patogus, pigus ir patvarus pasirodė alebastro-nendrių blokai perdengimams. Sekmingai išbandyti perdengimų paneliai iš gelžbetonio su nendrių plokštėmis. Jos nepraleidžia šilumos ir garso.

Pradėta tipinių gyvenamųjų namų statyba, panaudojant presuotas nendrtų plokštėles sienomis ir pertvaromis. Namai surenkamas iš gatavų plokštelių. Vidinė plokštelių pusė išlieta alebastru. Siena iš oro pusės tinkuojama kalklių skiediniu.

Šiemet statybos trestas Kuršių Neringos žvejams pastatys 25 piglius, patvarius ir gražius surenkamuosis namus iš nendrių plokštelių.

Kelmės rajono „Verpėnų“ kolūkio laukuose auga gražūs kukurūzai, paskondinti kvadratiniu-lizdinu būdu. Nuotraukoje: kolūkio pirminkinkas Č. Aleksandras ir Kelmės MTS direktorius M. Tiškovas apžiūri kukurūzus.

Nauji mokytojų kadrai

ŠIAULIAI, VIII. 24 d. (ELTA). Pedagoginiame Institute buvo įteikti diplomių mokytojams, balgsiuems neakivaizdinį skyrių. Diplomus gavo apie 250 žmonių, jų tarpe dešimt su pagyri-

mu. Diplomus su pagyrimu gavo mokytojai Mečislovas Sivilevičius iš Varėnos rajono, Sofija Navickaitė iš Sedos rajono, Zigmantas Juškys iš Skaudvilės ir kt.

Pasiruošė mokslo metams

ŠIMNAS, rugpjūčio 24 d. (ELTA). Naujais mokslo metais rajone veiks 5 vidurinės, 10 septynmetės ir 22 pradinės mokyklos, kuriose mokysis 3.810 mokiniai – 300 daugiau, negu 1954 metais.

Naujai atidaroma Kavalčiukų pradinė mokykla. Gudelių septynmetė pertvarkyta į vidurinę mokyklą.

Plinai su kompleksiuoju mokymu kadaid.

ŽINIOS IŠ LAUKŲ

Piauna vasaroju

Sparčiai piaunamas vasa-rojus „Jauniosios gvardijos“ kolūkyje. Miežai ir avižos jau nuplautili 64 hektarų plotę. Darbe pirmoju IV-oji laukininkystės brigada, kuriai vadovauja kolūkietis Petras Tuita. Po 4–5 hektarų jauplūvėmis nuplauna šios brigados nariai Balys Pipikas ir Kazys Vizbaras.

I-oje laukininkystės brigadoje talkininkauja javų valyme Panemunėlio MTS kompanijos. Agregato viršininku dirba mechanizatorius Ž. E. Taita. Po 4–5 hektarų jauplūvėmis nuplauna šios brigados nariai Balys Pipikas ir Kazys Vizbaras.

L. Vaitkunas

Séjamos daugiametės žolės

Virš 30 ha dirvų nusausinė, išarė ir apsėjo daugiametėmis „Aušros“ kolūkis. Dideli plotai apsėti eraičynu, migle ir kitomis daugiametės žolių sėklomis, gautomis iš respublikinės žemės ūkio ministerijos.

Brigados nariai Albertas Spalčys su savo traktoriumi.

Ateinančiais metais kolūkis yra numatės daugiametės žolių plotus išplėsti du su puse karto. Kolūkis galės apribinti pievinų žolių sėklomis ir kitas rajono žemės ūkio arteles.

P. Lubinas

BAIGTAS RUGIŲ KŪLIMAS

„Tikruoju keliu“ kolūkio laukininkystės brigados nariai baigė rugių kūlimą. Po 7–8 tonas per dieną prikuldavo Rokiškio MTS kultūmosios mašinistės J. Vainauskas. Kūlimo darbuose pasi-

žymėjo kolūkiečiai V. Blūdžius, I. Garška, B. Kanonariai paitė ir kt.

Taip pat rugių kūlimą baigė II-oji laukininkystės brigada.

K. Vidmantas

Masinė žiemkenčių sėja

Pradėjo žiemkenčių sėjai „Ragelių“ kolūkio III-oji laukininkystės brigada, kuriai vadovauja brigadininkas dr. Burdinavičius. Rokiškio MTS mechanizatorius dr. Girėnas ir prikabinėtojas dr. Bieliūnas, dirbdami traktoriu iš Universala su prikabinta sėjamajai, pirmajai dienai apsėjo rugių 8 hektarus pūdymu. Gerai dirba prie sėjamosios mašinos jaunas kolūkietis dr. Kalvelis.

Artimiausiomis dienomis į masinę žiemkenčių sėjai įstojungs ir kitos „Ragelių“ kolūkio brigados.

V. Petraitienė

Raunamų linų

Petro Lašo vadovaujama linų auginimo grandis „Ragelių“ kolūkyje pirmojo pradėjo linarūtę. Jau nurauta virš 10 ha linų. Darbe pasižymi kolūkio moterys Vincė Mikalkėnienė, Julė Diliénė ir kt.

Netrukus kolūkis pirmuoju linų šiaudelių vežimus pristatys į Panemunėlio linų apdirbtimo fabriką.

S. Merkys

PARTIJOS GYVENIMAS

Gera su komplektuoti politinio švietimo tinklą

Politinis švietimas yra viena iš svarbiausių priemonių, gilinantį ir plečiantį komunistų ir nepartinio aktyvo žinią, padedantį darbo žmonėms studijuoti marksizmo-leninizmo pagrindus. Siam tikslui yra organizuojami politinio švietimo rateliai, kuriuose dirbantieji laisvu nuo darbo laiku gilia savo politines žinias. Rateliams vadovauti, kaip taisykle, yra skirti daugiausiai politiskai tūslavine komunistai, kurie užsiemimų metu perteikia klausytojams mokymosi programoje numatytais žintas, supažindina juos su svarbiausiais mūsų šalies gyvenimo ir politikos klausimais.

Ilgametė politinio švietimo darbo praktika aiškiai parodė, kad sėkmingą ratelių darba ir gilių klausytojų žinių įstačinimą nulemia teisingas ratelių komplektavimas. Pratętį metų rudenį eilėje rajono kolūkių bei įmonių suorganizuoti rateliat gerat dtrbo ištisus metus ir sėkmingai užbaigė mokymo programą. Gera buvo su komplektuoti rateliat „Pergalės“, Salomėjos Neries vardo kolūkuose, Rokiškio MTS ir kt. Čia klausytojai buvo parinkti remiantis laisvanoriškumo principu, o taip pat atitinkamai pagal jų ištisinimą. Todėl ir ratelių darbas vyko normaliai.

Daugelis partinės organizacijų, komplektuodamos politinio švietimo ratelius, stengiasi išvengti praeitais metais prileistų kaidų ir gera parinkti klausytojus. Jau baigtai komplektuoti politinio švietimo rateliat „Lino“ fabrike (partorganizacijos sekretorius Vizbaras), „Jauniosios gvardijos“ (partorganizacijos

A. MACIJAUSKAS
LKPR propagandos-agitacijos skyriaus vedėjo pavaduotojas

sekretorius Mickevičius) ir „Ragelių“ (partorganizacijos sekretorius Stalionienė) kolūkuose. Ratelių klausytojais čia parinkti priešakiniai darbo žmonės, atsižvelgiant į jų bendrajį ir politinį ištisinimą. Su kiekvienu būsimu klausytoju pravesti individualūs pasikalbėjimai, ištaiškinant, ką klausytojas nori mokytis.

Tačiau ne visos partinės organizacijos skiria reikiama dėmesį politinio švietimo ratelių darbui. Tas aiškiai matyt jau dabar — komplektuojant ratelius naujiems mokslo metams. Salų apylinės partinės organizacijos sekretorius Rimkutė parenka klausytojus, neatsižvelgiant į jų ištisinimą, norą mokytis ir t. t. Pavyzdžiu, į politinio švietimo ratelį įtraukti Čirūnattę, kurt yra baigusi 11 klasę, ir Žemaitis — baigęs 4 klasę. Aišku, kad šiemis klausytojams mokymosi proceso sunkumas bus nevienodas, be to, prie jų bus sunkiau prisitaikyti ir ratelio vadovui.

Labai daug reikšmės sėkmingam politinio švietimo ratelių darbui turi savalaikis jų su komplektavimas. Deja, to neįvertina „Nemuno“ fabriko partinė organizacija (sekretorius Grockis). Čia iki šiol politinio švietimo ratelis dar nesukomplektuotas, klausytojai neparinkti, su jais nepravesti individualūs pasikalbėjimai. Panašius trūkumus prieledžia ir kai kurios kitos rajono kolūkių bei įmonių par-

tinės organizacijos.

Reikalinga atsiminti, kad, komplektuojant politinio švietimo ratelius, negalima prileisti administravimo, o klaušytojus reikia parinkti griežai laikantis laisvanoriškumo principo. Be to, partinės organizacijos neturi reikalauti iš visų komunistų, kad jie mokytuši tame pačiaame ratelyje. Tokiu atveju reikia atsižvelgti kur ir kokią politinio lavinimosi sritį nori studijuoti kiekvienas. Dalis jų gali būti įtrauktos į ratelių klausytojų skaičių, kiti — nukreipti mokytis savilstovai.

Svarbu yra parinkti klausytojus maždaug vienodo bendro ir politinio ištisinimimo. Tas teigiamai atsiliepia į propagandisto darbą ir klausytojų žinių įsisavinimą. Taip pat yra nepatartina įtraukti į ratelių darbą asmenis, turinčius didelį tiesioginio darbo apkrovimą, o geriau jems rekomenduoti mokytis savilstovai.

Norintiems mokytis savilstovai reikia ištakinti, kad jų darbas bus kontroliuojamas tam tikslui išskirti propagandisto, rengiami jems seminarai, kuriuose bus ištakinti daugiausia neaiškūs klausimai. Savilstovai mokytis tikslingiai yra parinkti žmones, turinčius didesnį bendrajį ištisinimą.

Visų partinės organizacijų ir jų sekretorių uždavinys yra atkreipti rimčiausią dėmesį į politinio švietimo ratelių su komplektavimą. Reikia žinoti, kad geras ratelių su komplektavimas yra jų sėkmingo darbo laidas.

Muzikos rateliai mokyklose

RTFSR Švietimo ministrė nutarė nuo 1955—1956 mokslo metų organizuoti pradinėse, septynmetėse ir vidurinėse mokyklose muzikos ratelius. Jie bus sudaromi moksleiviams, norintiems individualiai mokytis muzikos fortepijonu, styginiu, pučiamaisiais ir kita muzikos instrumentais.

Užsiėmimus pirmojoje — ketvirtuojuje klasėse numatomu rengti du kartus per savaitę po 30 minučių, penktostose — dešimtose klasėse — taip pat du kartus per savaitę, bet po 45 minutes. Be to, muzikos ratelius nariams skiriamos dvi valandos per savaitę mokytis gaidyti, klausytis muzikos.

(TASS—ELTA).

GRŪDAI — VALSTYBEI

SIMNAS, rugpjūčio 26 d. (ELTA). „Komjaunimo kelio“ žemės ūkio artelėje sparčiai kuliama žemkenčiai. Kolūkio kuliemosios mašinistas Jonas Valūnas lauko kūlimo aikštelyse kasdien prikilia po 10 tonų grūdų, dvigubai viršydamas normą.

Kolūkis pirmasis rajone įvykdė metini grūdų pristaitymo valstybel planą.

Žagarės rajono „Pergalės“ kolūkio gyvulių augintojai nuolat kovoja už gyvulių produktyvumo pakėlimą. Gerus rezultatus penint kiaules pasiekė kiaulininkė O. Urgienė, E. Aulienė, O.-Jankiniene ir kitos. Jos pasiekė kiekvienos penimos kiaulės svorio padidėjimą po 350—400 gramų per parą. Nuotraukoje: kiaulininkė V. Žitkevičienė. Šeria savo prižiūrimas kiaulės.

M. Rebio (ELTA) nuotrauka.

TRYS STOVI, O KETVIRTAS... IŠVAŽIAVO

Rokiškio MTS direktoriaus Malinsko kabinete sučiškė telefonas. Direktorius nelabai noriai pakelė ragelį.

— Klausau. Malinskas.

Skambino „Tikruoju keliu“ kolūkio pirminkas Bitinas.

— Drauge direktoriau! Ne galima šitaip! Su kuo gi aš sésiu? Paskutinj traktorių atėmėte?

— Kaip paskutinj? — pasipiktino Malinskas. — O kur dar trys?

— Tai kad jie... stovi, — atlékė iš kito laido galio nuskundimas.

Toks ar panašus pokalbis įvyko š. m. rugpjūčio 25 d. tarp „Tikruoju keliu“ kolūkio pirminko ir Rokiškio MTS direktoriaus.

Žemkenčių séjos išvakarese „Tikruoju keliu“ kolūkio žemdirbų sužinojo, kad iš MTS pagalbos jie gali nelauki. Vienintelis dirbantis traktorius „Bielorus“ naktį Rokiškio MTS direktoriaus įsakymu buvo permestas į „Nemunėlio“ kolūkį.

„Tikruoju keliu“ žemės ūkio artelėje dtrba mechanizatorius Vainausko traktorių brigada. Be išvažiavusio „Bielorus“ traktoriaus, čia dar yra trys traktoriai. Bet jie jau kuris laikas stovi be darbo.

Mechanizatorius Čepulio traktorius štai jau visą savaitę prieina techninę apžiūrą.

V. Stundžius

Dirba pritaikytos šienapiūvės

Venė pirmųjų rajone, užbalgę rugpjūtę, „Naujo gyvenimo“ kolūkio žemdirbų įsiūlę į kitų ūkinų darbų vykdymą. Sparčiai vyksta rugių kūlimas I-oje ir IV-oje Jaukininkystės brigadose. Pirmoje eilėje kuliama rugiai iš sėklinių sklypų.

III-oje laukininkystės bri-gadoje pats vasarinis grūdinių kultūrų derliaus nuėmimo įkarštis. Brigados kolūkiečiai, vadovaujami brigadininko Juozo Džiugelio, prieš keletą dienų pradėjo miežių ir avilių plėtij. Lenktyniaudami tarpusavyje partijos XX-ojo suvažiavimo garbei, pritaikyti

šienapūvių vairuotojai Jonas Giršūnas, Juozas Vaičionis ir Kazys Smalstys kasdien įvykdo ir žymiai viršija išdirbimo normas. Vidutiniškai per dieną jie nupiauna po 4—4,5 hektaro vasarojaus.

Nuo vyrų neatsilieka ir kolūkio moterys. Pėdų rišėjos Zosė Alekstienė, Antanina Smalstienė, Martynėlytė ir kitos per dieną suriša po 700—800 pėdų.

Brigados nariai jau nuplove virš 70 hektarų miežių ir avilių. Artimiausiomis dienomis jie atsves pabaigtuvės.

M. Kirliene

Tarybinė ekspedicija į Antarktidos žemyną

Tarybų Sajungo stūčiai vandens talpos ekspediciniu laivu „Obj“ ir pagalbiniu laivu.

Ekspedicijos viršininku pa-

skirtas žinomas tarybinis poliarinis tyrinėtojas geografijos mokslo dakiaras M. M. Somovas.

Krantinė bazė numatyta suorganizuoti Antarktidos žemyno rytuose, gal būt, ant Moko kranto. Antrąjį mokslo stotį manoma įkurti Pietų geomagnetinio poliaus rajone ir trečiąjį — centrinėje srityje aplink polių, arba Antarktidos neprėinamumo poliaus rajone.

Savo darbe tarybinė ekspedicija bendradarbiaus su Jungtinė Valstybių ir kitų salių ekspedicijomis, kurios steigia savo stotis Antarktidos žemynے.

(TASS—ELTA).

Ruošiasi gyvulių žiemojimui

PRIENAI, rugpjūčio 26 d. (ELTA). J. Janonio vardo kolūkyje pastatytos naujos kauldės, karvidė, avidė ir pašarų sandėlis.

Kolūkiečiai sudaro tvirtą pašarų bazę. Jau užraugta 120 tonų ankstyvojo siloso, paruošta daugiau kaip 6 tūstančiai centnerių šieno. Gausų derlių žada kukurūzai, ku-

rie paseti 90 ha plotę. Iš jų stiebų ir lapų kiekvienai karvei bus pagaminta po 8—10 tonų siloso ir nemaža konservuotų burbuolių kaulėms serii. Silosui saugoti paruoštos dvi bendros 1.000 tonų talpos siloso tranšėjos, atremontuoti turimos siloso duobės bei bokštai.

Kaip mes kovoja už aukštus linų derlius

Anksčiau mūsų kolūkyje linininkystei buvo skirtas visai mažas dėmesys. Tiklai tuo mete, kai Plungės rajono kolūklai jrode visos respublikos žemdirbiams linų ūkio pajamą, mūsų kolūkio valdyba buvo suinteresuota rimčiau pažvelgti į šią augalininkystės šaką. Ir jau praeitais metais linais apsėjome virš 30 ha gerai dirblos ir patrėšlos žemės. Kokybiskai atlikla linų sėja, gera pasėlių priežiūra mus įgalino išauginti neblogą linų derlių, už kurį gavome virš 100 tūkstančių rublių pinigais ir apie 10 tonų kviečių.

Šiemet linų pasėlius padidinome iki 60 hektarų. Žemė, kaip ir praeitais metais, parinkome geriausią ir, kas svarbiausia, suarią iš rudens. Sėjant griežtai prisilaikome agrotechnikos laisyklį. Dirvas tręšėme sekantai: vienam hektarui pasėlių davėme po 200 kg superfosfalo ir po 50 kg salielros. Kai pasėlių sudygo ir pačių, tada apžiūrėjome laukus ir pagal reikalą, kur žemė buvo reikalinga kalio ir ažuolių, papildomai davėme kalio, o kur azolo — ten azotinių. Nuo kenkėjų naudojame preparatą DDT.

Kaip taisyklė, visuose plotuose linai išaugo labai geri. O drg. drg. Skruodžio ir Paškausko vadovaujamą bri-

gadų laukuose pasėliai savo vešlumu siebina priyviusius žemdirbius.

Šiuo metu kolūkyje baliama linarutė. I-oje ir IV-oje laukininkystės brigadose dalis linų šaudelių jau yra išmirkyti ir klojėjami. Linarutė pravedama organizuota, tuo pačiu metu pagrindine kolūkietių masei dalyvaujančių valymė ir kūlimo darbuose. Prie linų rovimo šeina daugumoje pauagliai ir senulės. Pavyzdžiu, IV-oje laukininkystės brigadoje kiekvienu dieną linarutėje dalyvauja po 10–12 mažai darbingų kolūkietių. Atskirai norisi paminėti 78 metų amžiaus senulę Angelę Komelienę, dirbančią kartu su kitomis moterimis prie linų rovimo.

Didelę paramą, nuimant linus, leikia Rokiškio MTS mechanizatorius L. Šukys su linų šukojojama mašina. Per dieną jis nušukoja linus nuo 8–10 ha ploto.

Gausus linų derlius šiai metais žada kolūklui apie 350 tūkstančių rublių pinigais ir apie 20 tonų kviečių. Toks didelis pajamų guma iš linininkystės skatinā mūsų žemės ūkio artelės narius dar daugiau domėtis linų ūkio išvystymu ir išplėtimu.

VLADAS TOSKA
„Aušros“ kolūkio žemės ūkio specialistas

NAUJOSIOS MOKSLO METUS SUTINKANT

Naujieji mokslo metai yra reikšmingi Tarybų Lietuvos mokyklos gyvenime. Lietuvių tautai, prieš 15 metų įsijungusiai į didžiąją TSRS tautų šeimą, glaudžiai bendradarbiaujant su didžiaja rusų ir kitomis broliskomis tautomis, atsivėrė neribolos galimybės vystytis savo kultūra — socialistinė savo turiniu ir nacionalinė savo forma, — ypač liudės švieitimą.

Vien naujaisiais 1955–56 mokslo metais atidaromos 49 naujos septynmetės ir 39 vidurinės mokyklos. Iš viso šiai metais respublikoje veiks 2.415 pradiniai, 970 septynmečiai ir 380 vidurinės mokyklių. Šis mokyklių tinklas yra pakankamai platus, kad kiekvienas darbininkas ir kolūkietis galėtų savo vaikus leisti mokyti.

1955–56 mokslo metais bendras moksleivių skalčius visų lipų mokyklose sieks pusę milijono žmonių. Sėkmingai įgyvendinamas visuotinis vidurinės mokymas Vilnius, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių ir Panevėžio miestuose. Sudaromos visos sėlygos palalpsniu peretti prire visuotinio vidurinio mo-

kymo ir kaimo vietovių mokyklose.

Naujuosioms mokslo metus respublikos mokyklos pradėdar geresnėmis sąlygomis, negu pernai. Mokyklose naujai įrengti 194 fizikos, chemijos bei biologijos kabinetai, papildyti paujomis mokymo-vaizdinėmis, prieemonėmis anksčiau veikusieji. Eilėje mokyklių įrengtos geografinės aikštėlės.

Komunistų partijos ir Tarybinės vyriausybės nutarimų dėl socialinio žemės ūkio išvystymo paskatinti, pedagogų kolektyvai ir moksleiviai nuolat stiprina mokyklos ryšius su kolūkiais, tarybiniais ūkliais ir MTS. Bandomieji sklypai prie daugelio mokyklių lapų likromis „žaliostomis“ laboratorijomis, teikiantiems kolūkietiams nemažą agrotechninę paramą. Šiai, pavyzdžiu, Vilkišos P. Cvirkos vardo, Telšių J. Žemaitės vardo, eilėje Dotnuvos, Kazlų Rūdos ir kitų rajonų mokyklių sukauptas vertingas patyrimas, auginant kūrūzus, kuriuo šiemet pasinaudojo kolūkietai. Jau vienai, kad respublikoje yra 3.124 mokykliniai mokomieji,

KAIMO LAIŠKANEŠYS

(Skaitytojų laiškų apžvalga)

Sunku rasli pirkia mūsų kolūkiniame kaime, kurioje nebūtu skaitomi laikraščiai, žurnalai. Dešimtis laiškanešių visame rajone kiekvieną dieną atsilanko pas kolūkietius, alilikdam jems ryšių patarnavimus. Ir len, kur laiškanešys sažiningai ir jautrai alileka savo pareigas, jis yra visų gerbiamas ir laukiamas svečias.

Redakcija gavo grupės skaitytojų laišką iš „Vyturlio“ kolūkio, kuriamo rašoma:

„Kolūkio laiškanešys drg. Jagiene visuomet punktualiai pristato mūsų prenumeruojamą spaudą. Be to, ji noriai pataria, kokius laikraščius ir žurnalus mums reikia skaičyti, kur rasti daugiau medžiagos mus dominančiais klausimais. Nenuostabu, kad drg. Jagiene visada išpilda ir viršija tarybinės spaudos platinimo planus.“

Skaitytoja drg. G. Alksnėnaitė savo laiške dekoja „Lenino keliu“ kolūkio laiškanešiui Stasiui Muraliui, kuris laiku ir ivarkingai pristato spaudą, kiekvieną dieną išnešiodamas po kolūkietių klemus:

„Mums nereikia begioti i paštą. Laikraštis, laiškas ar perlaida mūsų laukia ant stalo, sugrižus iš laukininkystės brigados.“

Iš los pačios Kamajų apylinkės yra gaulas kolūkietių drg. Vilučio laiškas.

„Lenino keliu“ kolūkio V-os laukininkystės bri-

gados kolūkietių, — rašoma laiške, — aptarnauja laiškaneše O. Vosylė. Dėl laiškanešės nesąžiningumo spauda pasiekia prenumeratorių tik po keleto dienų. O būna atveju, kada ji nusimėto kolūkio raštineje.“

Kodėl O. Vosylė negalėtų pasimokyti iš laiškanešio S. Muralio pavyzdžio? Aišku, galima, tik reikia noro ir meilės savo darbuti.

Kolūkietis drg. Laužikas iš „Stalino keliu“ kolūkio nusiskundžia blogu kolūkio laiškanešės Aleksiejutės darbu.

„Idomu, — rašo Laužikas savo laiške, — kaip gali dirbtai laiškanešiu tokis žmogus, kuris sunkiai parašo savo pardę? O to viso nesuprantą mūsų kolūkio valdyba!“

Kaimo laiškanešiai turi dirbtai žmonės su reikiamu išsilavinimui, aukštu politiniu samoningu. Deja, kaip praneša mūsų laikraščio skaitytojai iš „Duokiškio“, Mičiurino v., Liudo Giros v. ir kitų kolūkių, šių kolūkijų valdybos i laiškanešių kadry parinkimą pažiūrėjo pro plėstus, ir šluose kolūkliuose dirbantieji aplašnaujami spauda labai pavėluoti ir su dideliais susitrūkdymais.

Tarybinei spaudai — kuo platesnį kelią i skaitytojų masę — stai šūkis, kuriuo turi vadovautis kiekvienas ryšininkas.

Mums raso

Pamiršta automašina

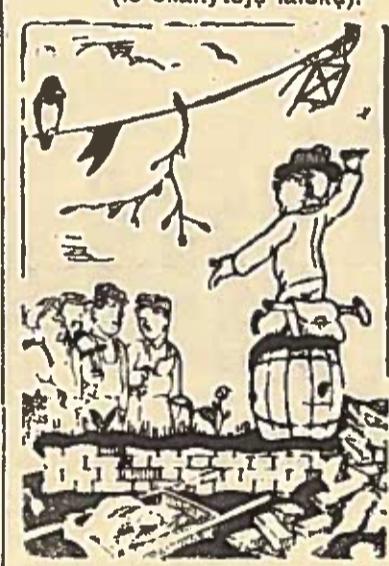
Dar balandžio mėnesį sudėto „Lenino keliu“ kolūkio automašina GAZ-51. Ją numepė į Kamajų plieninės kėmą ir ten paliko iki remonto. Tačiau praėjo beveik pusė metų, o automašina tebestovi po atviru dangumi nlekėno neremoniuojama.

Kolūkio valdyba ir jos pirmininkas P. Strazdauskas dažnai skundžiasi transporto stoka žemės ūkio artelėje. O kodėl neatidavus kapitaliniam remontui minėtos automašinos? Apie tai kolūkio valdyboje nepagalvojama.

M. Pavesis

JUBILARI

Dar praėjusiais metais Mičiurino vardo kolūkyje buvo padėti pamatai naujos tipinės karvidės statybai. Tačiau, padėjė pamatus, kolūkio vadovai pamiršo, kad reikia ją baigti statyti. Kolūkyje sudaryta statybinių brigada, kuriai vadovauja Povilas Paršonis, panaujoma kitems darbams. (Iš skaitytojų laiškų).

Brigadininkas Paršonis:

— Mes šiandien pažymime, draugai, eilines štal šito pamato metines.

A. Zubovo piešinys.

NAUJOS knygos

Dreizeris Teodoras. „Genijus“, (romanas). V., Goslitizdat, 1955. 677 p. Rusų kalba. 150.000 (75.000–150.000) egz. Rb. 20.5. Irišta.

Galinis, V. Petras Cvirkas. V., Valst. polit. ir moksl. lit. 1-kla, 1955. 45 p. (Lietuvos TSR Polit. ir moksl. žinių skleid. d-ja). 7.000 egz. Rb. 0.40.

Ivanovas, V. Piešimo mokymas mokykloje. (Iš mokytojo darbo patyrimo). K., Valst. ped. lit. 1-kla, 1955. 88 p. su illust. 3.000 egz. Rb. 2.25. Irišta.

Žilkina, A. ir Žilkinas, V. Rankdarbai. K., Valst. ped. lit. 1-kla. 1955. 181 p. su illust. 3.000 egz. Rb. 4.00. Irišta.

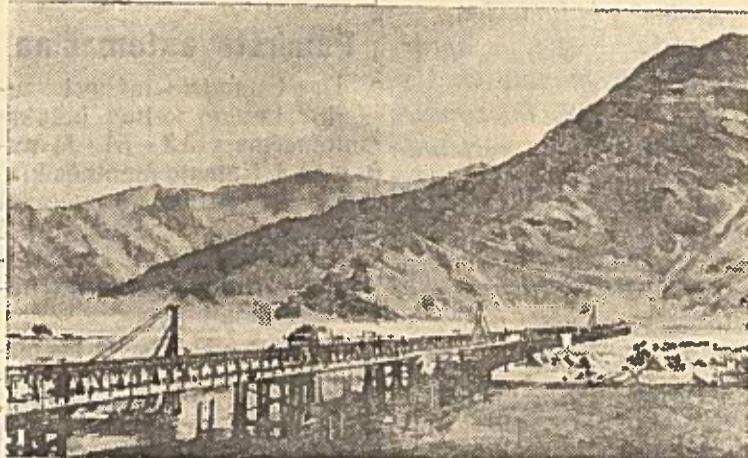
Jurkūnas, J. ir Devinauskas D. Antinacionalinė klerikalų politika. 87 p. 7.000 egz.

Lietuvos TSR Istorijos Šaltiniai. 1 tomas, feodalinis laikotarpis. 635 p. 2.500 egz.

Sovačovas, I. Betono darbai. Antrasis pataisytas leidimas. 156 p. 1.000 egz.

Nuotraukos pasakoja...

Tibetas naujame kelyje

Kas gali buvo anksčiau Tibetas? Viena iš labiausiai atsilikusiu šalių pasaulyje, užkampiu, į kurį, rodos, niekuomet neras kelio civilizacija ir kultūra.

O dabar, llaudės valdžios dėka, į Tibetą atėjo naujas gyvenimas. Per paskutinės keturis metus jvyko didžiulai pasikeitimai krašto ekonomikoje; susikūrė prekybinės organizacijos, žemės ūkio stotys, mokyklos. Valsiečiams statomi nauji gyvenimai. Viršutinėje nuotraukoje matome naujai pastatyta tiltą per Lhasos upę, kuris jungia abu plentus.

Antroje nuotraukoje pasakojama apie tą didžiulę paramą, kurią tibetiečių tautai teikia Kinijos Llaudės Respublikos vyriausybė. [Tibete-

namėjti namai, jiems suteikiama nemokama medicinos pagalba. Sikario — Tibeto ir Cinchajaus — Tibeto plentų nutiesimas turi didelę reikšmę krašto tolesniams vystymuisi.

LONDONAS, VIII. 24 d. (TASS). Šiandien apie 130 įvairių šalių mokslininkų, dalyvavusių Tarptautinėje mokslinėje-techninėje konferencijoje, skirtoje taikiam atominės energijos panaudojimui, dalyvai atvyko į Angliją.

LONDONAS, VIII. 24 d. (TASS). Šiandien apie 130

to centrą — Lhasą atvyko ne llaudės demokratijos šalių glaudaus bendradarbiavimo ir broliškumo įrodymas?

Sinchua agentūros foto nuotraukos

V. KOLESNIKOVAS
Zemės ūkio mokslo daktaras

KAIP GYVENA VAISMEDIS

Senų senovėje valsiniai ir reikalinga gerai pažinti jų uoginių augalų buvo laukiniai. Jie augo daugiausia miškuose, kur klimato sąlygos žymiai švelnesnės, negu atviruose laukuose ir stepėse. Daug amžių prireikė žmogui, kol jis sukultūrino tuos augalus, kol pastekė, kad jie duotų skantus, maistingus vaisius ir uogas.

Tarybų Sajungoje šluo metu kultivuojama daugiau kaip 40 valsiniai ir uoginių kultūrų pagrindinių veislių. Iš jų labiausiai yra paplitusios obelys, vynuogės, vyšnios, slyvos, abrikosai, kriaušės, žemuogės, trešnės, persikai, serbentai, agrastai, mandarinai, citrinmedžiai, alyvmedžiai ir kt.

Visi valsiniai ir uoginiai augalai, kaip rodo mokslo bei praktikos duomenys, gali kasmet duoti vaisių, netgi gausius jų derlius. Bet tam

Čekoslovakijos vyriausybės nutarimas sumažinti armijos skaičių

PRAHA, VIII. 24 d. (TASS). Kaip praneša Čekoslovakijos Respublikos Vyriausybė, savo 1955 metų rugpjūčio 24 d. posėdyje priėmė tokį nutarimą:

Čekoslovakijos Respublikos Vyriausybė, vadovaudamas tuo, kad Keturių valstybių vyriausybės Vadovų Ženevos pasitarimo rezultatai ir tolesni pastarojo meto faktai padėjo ir padeda tam tikru mastu gerinti tarptautinę padėlį, ir, priimdama domen tolesnio tarptautinio itempimo mažinimo bei valstybių pasitikėjimo nustatymo interesus, priėmė nularimą sumažinti iki 1955 metų gruodžio 28 d. Čekoslovakijos armijos skaičių 34 tūksstančiais žmonių.

(ELTA).

Tarptautinės konferencijos, skirtos taikiam atominės energijos panaudojimui, dalyviai atvyko į Angliją

LONDONAS, VIII. 24 d. (TASS). Šiandien apie 130 įvairių šalių mokslininkų, dalyvavusių Tarptautinėje mokslinėje-techninėje konferencijoje, skirtoje taikiam atominės energijos panaudojimui, atvyko iš Ženevos į Angliją susipažinti su Haruelle esančiu Anglijos atominiu mokslinio tyrimo centru. Atvažiavusiųjų tarpe — 15 Tarybų Sajungos mokslininkų.

Sveikindamas svečius, žinomas anglų mokslininkas Džonas Kokrofas pareiškė, kad šis vizitas yra "laiminga užbaiga mokslininkų Ženevoje atliko itempto darbo, kurio metu vyko labai jdomus ir naudingas pasikeitimas nuomonėmis ir patyrimu".

(ELTA).

ganinius junginius — angliavandenius, reikalingus visam medžliui bei vaisiams augti. Nesenai tarybiniai mokslininkai nustatė, kad tiesioginius fotosintezės produktus lapuose gali būti ne tik angliavandeniniai, bet ir baltymai.

Augalo gyvenimui ne mažesnės esminės reikšmės turi šaknų sistema. Šaknys tiekia medžliui iš dirvožemio vandenį ir lirpstančias mineralines druskas. Jos sudaro taratum maistinę medžlagų saugyklių. Dar daugiau, šaknys, kaip ir lapai, sugeba ne tik sugerti vandenį bei maistinę lirpalus iš dirvožemio, bet ir pagaminti savo ląstelės organines medžiagas, o taip pat sugerti angliavandeniniams gaminti. Tokia maisto medžlagų apytaka, vykstanti tarp šaknų ir lapų, sudaro būtiną sąlygą tam, kad vaismedis galėtų gyventi ir duoti vaisius.

Norint susidaryti geresnį vaismedžio gyventimo vaizdą,

Pranešimas

apie derliaus nuėmimą, kūlimą, žiemkenčių sėją ir siloso gamybą rajono kolūkiuose š. m. rugpjūčio 26 d. procentais

Eil. Nr.	Kolūkio pavadinimas	Rokiškio MTS zona	Nuimta grūdinių kultūrų viso	Iškulta grūdinių kultūrų viso	Pasėda žiemkenčių	Nuauta linų	Pagaminta siloso
1.	Rageliai*	49,1	11,4	—	7,1	—	—
2.	Tarybų Lietuva*	44,7	0,9	—	—	—	13,0
3.	Salomėjos Nėries vardo	40,8	3,0	—	—	—	10,1
4.	Aušra*	39,0	—	—	—	56,3	8,4
5.	Nemunėlis*	38,7	7,4	—	—	—	10,1
6.	Švyturys*	37,8	4,9	—	—	—	8,6
7.	Liudo Giro vardo	37,8	2,0	—	7,5	5,5	
8.	Socializmo keliu*	37,4	5,7	—	—	—	3,4
9.	Pergalė*	36,1	10,1	—	—	—	5,5
10.	Naujas gyvenimas*	35,9	6,2	—	—	18,2	
11.	Karolio Požėlos vardo	35,7	20,2	2,1	5,0	—	
12.	Tikruoju keliu*	32,4	14,1	—	—	5,5	
13.	Žvaigždė*	31,4	2,1	4,0	9,6	3,9	
14.	Stalino keliu*	29,5	1,2	—	—	—	4,4
Viso zonoje:		37,2	6,1	0,5	7,8	6,5	
Panemunėlio MTS zona							
1.	Gegužės Pirmoji*	42,7	5,4	—	8,8	10,3	
2.	Mičiūrino vardo	38,4	12,7	—	—	10,1	
3.	Jaunoji gvardija*	37,0	8,4	—	—	4,1	
4.	Duokiškis*	36,4	3,7	11,0	—	11,3	
5.	Lenino keliu*	36,3	7,8	—	—	16,5	
6.	Atžalynas*	36,2	3,5	4,0	7,1	1,7	
7.	Vyturys*	34,8	7,9	2,7	—	28,0	
8.	Artojas*	32,1	7,7	—	3,7	12,6	
9.	Šetekšna*	30,6	27,5	—	—	—	
10.	Už taiką*	28,3	7,9	—	—	22,5	
Viso zonoje:		35,6	9,2	1,8	2,0	10,3	
Rajono plano komisija							

Per paskutinį penkiadienį ne-

biogai vyko derliaus nuėmimas „Rageliu“, „Tarybų Lietuvos“, „Gegužės Pirmosios“, Mičiūrino vardo ir eilėje kitų kolūkių. Ypač platū užmojų vasariniai grūdinių kultūrų nuėmimas įgauso Karolio Požėlos vardo ir „Švyturio“ kolūkiuose. „Švyturio“ žemės ūkio artelei per 6 dienas nupiuta virš 50 hektarų derliaus. Neblogai piauna javus ir „Lenino keliu“ bei „Šetekšna“ kolūkių žemdirbiai. Visai nepradėjo vasariojus piliūnes „Aušros“, „Stalino keliu“, „Socializmo keliu“, „Artojo“, „Atžalyno“ kolūkių. Labai lėtai valo derlių „Už taiką“ kolūkis,

kur tenupiauta vos 1 ha.

Vis dar neįsijungia į kūlimo darbus „Aušros“ kolūkis. Nežiūrint palankių sąlygų, derliaus kūlimas čia dar tepradėtas. Kūlimo darbuose pirmauja Panemunėlio MTS zonos kolūkiai. Tačiau rajono mastu kūlimo darbai dar vyksta nepatenkinamai. Eilėje kolūkių kūlimo metu pasireiškia neorganizuotas, drausmės laužumas. Eilėje rajono kolūkių jau prasidėjo žiemkenčių sėja. „Duokiškio“ kolūkyje rugpjūties apėsta virš 40 hektarų pūdymas. „Atžalyno“ žemės ūkio artelei narių pasėjo žiemkenčius 14 hektarų plotą. Dėl nepatenkinamo žiemkenčių sėjos darbo žymi kaltės dalis tenka abiejų MTS mechanizatoriams. Traktoriai labai dažnai stovinuoją dėl gedimų.

Daugelyje kolūkių sparčiai vykdoma linarūtė. „Aušros“ kolūkyje jau nurauta virš 30 ha linų. Raunami linai „Žvaigždės“, Liudo Giro vardo, „Gegužės Pirmosios“ kolūkiuose. Dar labai lėtai, palyginti, vyksta kolūkiuose siloso gamyba. O tokie kolūkiai, kaip „Šetekšna“, „Rageliai“ ir Karolio Požėlos vardo, dar neturi pasigaminę nė vieno kilogramo siloso.

Artimiausiu laiku būtina išjungti į visus darbus, vesti griežtą kovą prieš darbų eiliukumą, energingai šalinti nedrausmingumo ir neorganizutumo reiškinius.

Redaktorius A. STAŠYS

EKRANAS

SAULUTĖ — „Nazaras Stadotis“ — 30-1 d. d.
JUODUPĖS KINOTEATRAS — „Jūrų medžiotojas“ — 30-31 d. d.

to centrum — Lhasą atvyko ne llaudės demokratijos šalių glaudaus bendradarbiavimo ir broliškumo įrodymas?

Sinchua agentūros foto nuotraukos

V. KOLESNIKOVAS
Zemės ūkio mokslo daktaras

KAIP GYVENA VAISMEDIS

Senų senovėje valsiniai ir reikalinga gerai pažinti jų uoginių augalų buvo laukiniai. Jie augo daugiausia miškuose, kur klimato sąlygos žymiai švelnesnės, negu atviruose laukuose ir stepėse. Daug amžių prireikė žmogui, kol jis sukultūrino tuos augalus, kol pastekė, kad jie duotų skantus, maistingus vaisius ir uogas.

Tarybų Sajungoje šluo metu kultivuojama daugiau kaip 40 valsiniai ir uoginių kultūrų pagrindinių veislių. Iš jų labiausiai yra paplitusios obelys, vynuogės, vyšnios, slyvos, abrikosai, kriaušės, žemuogės, trešnės, persikai, serbentai, agrastai, mandarinai, citrinmedžiai, alyvmedžiai ir kt.

Visi valsiniai ir uoginiai augalai, kaip rodo mokslo bei praktikos duomenys, gali kasmet duoti vaisių, netgi gausius jų derlius. Bet tam

šeina ketvirtadieninis ir sekmadieninis.

Redakcija: Rokiškis, Tarybų aikštė Nr. 22. Telefonai: redaktoriaus — 104, redakcijos — 18.

Štandė Reklamo įstaigai: speustuvė, Rokiškis, Tarybų aikštė Nr. 22. Užs. 437. Tel. 2000 egz.

LV 19229